

[Kristian Nygaard.]

næppe undgå at se sig glad på disse mennesker. Og det var ikke alene i høresalen, de var med; de kunne også lege og danse lige fra de helt unge til de næsten helt gamle. Men så skete det ofte, at flere kom med deres bekymringer af ret forskellig karakter, og adskillige af disse bekymringer klares netop gennem det lovforslag, vi her behandler. Derfor vil det radikale venstre gerne være med til, hvor det kan lade sig gøre, at lette tilværelsen for disse mennesker, der, til trods for at de ellers er legemligt raske, dog stadig må afstå fra at færdes på naturlig måde blandt andre mennesker, ikke mindst fordi de selv føler, at der bliver lagt mærke til dem; det gælder i alt fald for de tunghøres vedkommende.

Lovforslaget indeholder i særlig grad regler og bestemmelser for undervisningen af døve og tunghøre børn. Det radikale venstre vil gerne her støtte enhver bestræbelse, der søges gennemført, for at disse børns undervisning kan tilrettelægges således, at eleverne kan blive i samme skole hele skoletiden ud. Det er ikke først og fremmest en fordel derved, at børnene, hvis ordningen bliver som foreslået, har lettere ved at komme hjem og har lettere ved at modtage besøg, men det betyder naturligvis endnu mere, at de ikke flere gange skal begynde under helt nye forhold under deres skoletid.

Det i § 1 nævnte døvenævn, om hvis sammensætning der nok vil være delte meninger, skal naturligvis have visse bemyndigelser overfor børnene, hvis de ikke kan få den fornødne hjælp fra forældrene. Men jeg vil indtil videre have lov til at forstå § 6, stk. 2, således, at skoleundervisningen på en af statens døveskoler for den enkelte elev kan bortfalde, hvis det kan påvises, at der på anden fuldtud betryggende måde bliver sørget for barnets undervisning, således som det også hidtil har været tilfældet på de private skoler af denne karakter.

Bestemmelsen om at skolepligten skal strække sig over 9 år, er jeg heller ingenlunde sikker på vil blive mødt med forstående taknemlighed hos alle døve og tunghøre børn, og jeg tvivler også på, at den er pædagogisk forsvarlig. Det er i alt fald ikke ukendt under andre skoleformer, at selv de mest praktisk dygtige skoleelever kan blive skoletrætte på mindre end 7 år, og når det er således, må man ikke forbavses over, at døve og tunghøre børn måske ofte føler skoletrætheden melde sig indenfor et kortere tidsrum. I denne forbindelse vil jeg også gerne gøre opmærk-

som på, at udvidelsen af børnehaven, således at alle, hvis døvenævnet ønsker det, skal benytte denne, i virkeligheden næppe kan undgå at komme til at virke på børnene som en forlængelse af skoletiden.

Det vigtigste fag i undervisningen føler jeg mig overbevist om vil være mundaflesningen, og her vil resultatet i særlig grad være afhængigt af lærerens evne og dygtighed, og derfor gælder det om at få de rigtige lærerkræfter. Det kan måske blive vanskeligt nok, netop fordi der skal en særlig interesse til for at melde sig som lærer ved disse skoler. Men hvis det gælder nogen steder indenfor den danske skole, gælder det naturligvis særlig her, at det skal være de rigtige mennesker, der kommer til at give undervisningen.

De bestemmelser, som lovforslaget indeholder i § 16 om passende erhvervsmæssig uddannelse, efter at undervisningen i børneskolen er afsluttet, finder vi kan blive af meget stor betydning for de pågældende unge, ligesom vi gerne vil give vor fulde og hele tilslutning til samme paragrafs bestemmelse om en fyldestgørende efterskoleundervisning efter de af døvenævnet fastsatte regler.

Endelig er det radikale venstre enigt med den højtærede socialminister i, at staten skal overtage udgifterne ved lovens gennemførelse i praksis. Her er et område, hvor man ikke skal være karrig. De af vore medborgere, der absolut uden egen skyld enten helt eller delvis savner høresansen, har til enhver tid krav på, at samfundet, såvidt det er gør ligt, letter dem tilværelsen.

Der er adskillige ting i lovforslagets 23 paragraffer, som vi ganske naturligt kommer til at drøfte i det udvalg, som jeg forudsætter bliver nedsat. Jeg ville f. eks. sætte stor pris på at få at vide, hvordan forholdene angående de døve og tunghøre er på Færøerne, da jeg ser, at det for en gangs skyld er meningen, at et lovforslag, som vi her behandler, kan sættes i kraft også på Færøerne.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til meget hurtig behandling og vedtagelse her i tinget.

Petra Petersen: Vi har i vort samfund et antal af medborgere, der fra naturens hånd er syge, det vil sige, de lider af brist, der ikke gør dem egnede til på lige fod med andre medlemmer af vort samfund at tage kampen for tilværelsen op. Dertil hører også de, der er født døve, og de, der i en tidlig alder bliver døve. Der kan ikke fra samfundets side gøres nok for at hjælpe disse døve til